

EU direktiva (pravilnik)		SKUPINA I RAZINA EMISIJE	OZNAKA RAZINE EMISIJE
osnovna	izmjena/dopuna		
97/68/EC	---	H, I, J, K	IIIA
		L, M, N, P	IIIB
		Q, R	IV

³⁶ U slučaju vozila specijalne namjene SF-mobilna dizalica³⁷ prihvaćaju se i homologacije dodijeljene prema UNECE pravilniku br. 120 u njegovom izvornom obliku (120/00) ili kasnijim serijama izmjena i dopuna.

³⁷ Pod vozilom specijalne namjene SF-mobilna dizalica, u smislu ove Odluke, podrazumijeva se vozilo kategorije N₃, koje nije namijenjeno za prijevoz tereta i opremljeno je dizalicom čiji je moment dizanja veći ili jednak 400 kNm.

Privitak 5.

SPISAK OPREME / DIJELOVA ZA KOJE SE PROVODI HOMOLOGACIJA TIPA

Naziv dijela, uređaja ili opreme vozila	UNECE pravilnik		EU direktiva (pravilnik)		Kategorija vozila	Početak primjene (od dana stupanja na snagu ove Odluke)
	-	izmjena/ dopuna	-	izmjena/ dopuna		
Uređaji za ograničavanje kretanja djece (tzv. sjedišta za djecu)	44	44/04 ¹²	77/541/EEC	2005/40/EC	OPREMA	90 dana
Zaštitne kacige i viziri	22	22/05	-	-	OPREMA	
Sigurnosni trokutovi	27	-	-	-	OPREMA	
Posebna upozoravajuća svjetla (rotacijska i ostala posebna upozoravajuća svjetla)	65	-	-	-	L, M, N, O	
Table za obilježavanje sporih vozila	69	69/01	-	-	M, N, O	
Table za obilježavanje teških i dugih vozila	70	70/01	-	-	M ₂ , M ₃ , N ₂ , N ₃ , O	
Retro-reflektujuće konturne oznake	104	-	-	-	M ₂ , M ₃ , N ₁ , O ₂ , O ₃ , O ₄	
Pneumatici	30	30/02-dod.4	92/23/EEC	2001/43/EC	M ₁ , N ₁ , O ₁ , O ₂ ³	
Pneumatici	54	-	-	-	M ₂ , M ₃ , N, O ₃ , O ₄ ³	
Pneumatici S - buka (C1 ⁴ , C2 ⁵ , C3 ⁶)	117	117/01	-	-	M, N, O ⁷	
Pneumatici	75	-	97/24/EC Ch.1	-	L ₁ , L ₂ , L ₃ , L ₄ , L ₅	

Glavna svjetla "R2" i/ili "HS1"	1	-	76/761/EEC	-	M, N	180 dana
Glavna svjetla "SB"	5	-	-	-	M, N	
Glavna svjetla "H1", "H2", ...	8	-	-	-	M, N	
Glavna svjetla "H4"	20	-	-	-	M, N	
Glavna svjetla "HSB"	31	-	-	-	M, N	
Glavna svjetla s pražnjenjem u gasu (tzv. ksenon)	98	-	-	-	M, N, L ₃	
Žarulje	37	-	-	-	L, M, N, O	
Svjetlosni izvori s pražnjenjem u gasu (tzv. ksenon)	99	-	-	-	M, N, L ₃	
Svjetlosno-signalni uređaji (osim glavnih svjetala)	50	-	97/24/EC Ch.2	-	L	
Glavna svjetla	56	-	-	-	L ₁ , L ₂	
Glavna svjetla	57	-	-	-	L ₃ , L ₄ , L ₅	
Glavna svjetla "HS1"	72	-	-	-	L ₃ , L ₄ , L ₅	
Glavna svjetla	76	-	-	-	L ₁ , L ₂	
Glavna svjetla ("HS2")	82	-	-	-	L ₁ , L ₂	
Glavna svjetla asimetrična	112	-	-	-	L, M, N	
Glavna svjetla simetrična	113	-	-	-	L	
Katadipteri	3	-	76/757/EEC	-	L, M, N, O	
Svjetla zadnje reg. pločice	4	-	76/760/EEC	-	M, N, O	
Pokazivači smjera	6	-	76/759/EEC	-	L, M, N, O	
Pozicijska svjetla, gabaritna svjetla, kočna svjetla	7	-	76/758/EEC	-	L, M, N, O	
Prednja svjetla za maglu	19	-	76/762/EEC	-	L ₃ , L ₄ , L ₅ , L ₇ , M, N	
Svjetla za vožnju unatrag	23	-	77/539/EEC	-	M, N, O	
Zadnja svjetla za maglu	38	-	77/538/EEC	-	L ₃ , L ₄ , L ₅ , L ₇ , M, N, O	
Svjetla za dnevnu vožnju	87	-	76/758/EEC	-	L, M, N	
Bočna svjetla za označavanje	91	-	76/758/EEC	-	M, N, O	
Kutna svjetla	119	-	-	-	M, N	
Prednji prilagodljivi svjetlosni sustavi ("AFS")	123	-	-	-	M, N	
Sigurnosni pojasevi	16	-	77/541/EEC	-	L ₂ , L ₄ , L ₅ , L ₆ , L ₇ , M, N, O	
Sirene	28	-	70/388/EEC	-	M, N, L ₃ , L ₄ , L ₅	
			93/30/EEC	-	L ₃ , L ₄ , L ₅	
Sigurnosna stakla	43	-	92/22/EEC	-	L, M, N, O	
Uređaji za posredno osmatranje (retrovizori)	46	-	71/127/EEC	-	L ⁸ , M, N	
Uređaji za posredno osmatranje (retrovizori)	81	-	97/24/EC Ch.4	-	L ⁹	
Zamjenski sustavi za smanjenje buke (ispušni sustavi i ostali sustavi za smanjenje buke)	59	-	70/157/EEC	-	M ₁ , N ₁	

motora)					
Zamjenski ispušni sustavi i katalizatori	92	-	97/24/EC Ch.9	-	L ₁ , L ₂ , L ₃ , L ₄ , L ₅
Katalizatori	103	-	70/220/EEC	-	M ₁ , N ₁
Komponente za TNP ("LPG")	67	67/01	-	-	M, N
Komponente za KPP ("CNG")	110	-	-	-	M, N
Posebni sustavi za naknadnu ugradnju TNP/KPP ("LPG"/"CNG")	115	-	-	-	M, N
Zamjenske kočne obloge (kočne pločice i kočne papučiće)	90	-	71/320/EEC	-	M, N, O
Vučni uređaji	55	-	94/20/EC	-	M, N, O
Zadnji zaštitni branici	58	-	70/221/EEC	-	N ₂ , N ₃ , O ₃ , O ₄
Bočni zaštitni branici	73	-	89/297/EEC	-	N ₂ , N ₃ , O ₃ , O ₄

¹ Uređaji za ograničavanje kretanja djece skupine 0 i 0+ moraju biti integralni (eng. "integral", fr. "intégral", rus. "цельная конструкция"), izuzev prijenosnih dječijih ležaljki – namijenjenih za prihvaćanje djece u ležećem položaju i postavljanje u vozilu na način da je dječija kralježnica okomita na srednju podužnu ravan vozila (eng. "carry cot", fr. "nacelle", rus. "детская люлька").

Uređaji za ograničavanje kretanja djece skupine I. moraju biti integralni (eng. "integral", fr. "intégral", rus. "цельная конструкция"), izuzev onih opremljenih štitnikom za rasipanje sile zadržavanja duž većeg dijela visine djeteta pri prednjem udaru (eng. "impact shield", fr. "bouclier d'impact", rus. "противоударный экран").

² Svaki uređaj za ograničavanje kretanja djece će biti praćen napatkom za postavljanje i korištenje na barem jednom od jezika u službenoj uporabi u Bosni i Hercegovini.

³ Pneumatici homologizirani po ovom UNECE pravilniku namijenjeni su prvenstveno, ali ne isključivo, za vozila navedenih kategorija.

⁴ Pneumatici klase C1 ("C1") su pneumatici konstruirani prvenstveno, ali ne isključivo, za vozila kategorija M₁, N₁, O₁ i O₂ i homologizirani sukladno UNECE pravilniku br. 30.

⁵ Pneumatici klase C2 ("C2") su pneumatici koji su konstruirani prvenstveno, ali ne isključivo, za vozila kategorija M₂, M₃, N, O₃ i O₄ i homologizirani sukladno UNECE pravilniku br. 54 i označeni oznakom opterećenja za pojedinačnu ugradnju manjom ili jednakom "121" i brzinskom oznakom većom ili jednakom "N".

⁶ Pneumatici klase C3 ("C3") su pneumatici koji su konstruirani prvenstveno, ali ne isključivo, za vozila kategorija M₂, M₃, N, O₃ i O₄ i homologizirani sukladno UNECE pravilniku br. 54 i označeni:

- oznakom opterećenja za pojedinačnu ugradnju većom ili jednakom "122";
- oznakom opterećenja za pojedinačnu ugradnju manjom ili jednakom "121" i brzinskom oznakom manjom ili jednakom "M".

⁷ Ne primjenjuje se na pneumatike:

- konstruirane za privremenu uporabu (rezervni pneumatici) i označene s "Temporary use only";
- sa oznakom nazivnog promjera naplatka manjom ili jednakom "10" (≤ 254 mm) ili većom ili jednakom "25" (≥ 635 mm);
- konstruirane za takmičenja;
- namijenjene za ugradnju na cestovna vozila kategorija različitih od M, N i O;
- opremljene dodatnim uređajima u svrhu unapređenja njihovih vučnih osobina;
- s brzinskom oznakom manjom od 80 km/h (oznaka "F");
- konstruirane isključivo za ugradnju na vozila prvi put registrirana prije 1. listopada 1990. godine;
- profesionalne terenske (namijenjeni prvenstveno za uporabu u teškim terenskim uvjetima).

⁸ Koja imaju karoseriju koja djelomično ili potpuno okružuje vozača.

⁹ Koja nemaju karoseriju koja djelomično ili potpuno okružuje vozača.

¹⁰ Za zamjenske komponente za TNP (eng. LPG) sustave u uporabi najniži tehnički zahtjev 67/00.

¹¹ Svako pakiranje zamjenskih kočnih obloga će sadržavati napatuk za ugradnju na barem jednom od jezika u službenoj uporabi u Bosni i Hercegovini.

Na osnovu člana 205. Zakona o osnovama bezbjednosti saobraćaja na putevima u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 6/06, 75/06, 44/07, 84/09, 48/10, 18/13, 8/17, 89/17 i 9/18) i člana 7. Pravilnika o homologaciji vozila, dijelova uređaja i opreme vozila ("Službeni glasnik BiH", broj 41/08), zamjenik ministra komunikacija i transporta Bosne i Hercegovine donosi

**ODLUKU
O NAJNIZIM TEHNIČKIM ZAHTEJVIMA ZA
NOVOPROIZVEDENA I KORISHTENA VOZILA PRI
ХОМОЛОГАЦИЈИ ТИПА ВОЗИЛА И
ХОМОЛОГАЦИЈИ ПОЈЕДИНАЧНОГ ВОЗИЛА, ТЕ ЗА
ДИЈЕЛОВЕ, УРЕЂАЈЕ И ОПРЕМУ ВОЗИЛА ПРИ
ХОМОЛОГАЦИЈИ ТИПА**

Члан 1.

Ovom odlukom se propisuju najniži tehnički zahtjevi za novo proizvedena i korištena vozila u procesima homologacije tipa vozila i homologacije pojedinačnog vozila, te za dijelove, uređaje i opremu vozila (u daljem tekstu: "dijelovi") u procesu homologacije tipa.

Korištenim vozilom se smatra vozilo od čijeg je prvog registrovanja prošlo najmaње три мјесеца или које је прешло пут од најмање 3.000 km.

Члан 2.

Vozila koja su предмет homologacije tipa vozila i homologacije pojedinačnog vozila moraju da budu

прилагођена одвијању саобраћаја десном страном коловоза у смјеру кретања.

Точак (команда) управљача, гдје год је то примјењиво, не смије да буде уграђен десно од средње подужне равни возила.

Брзиномјер мора показивати брзину кретања возила у јединицама метричког система мјерних јединица (km/h).

Возила која су предмет homologacije tipa vozila i homologacije pojedinačnog vozila moraju da имају уграђено свјетло задње регистарске таблице.

Члан 3.

При homologaciji tipa vozila i novo proizvedenog vozila по поступку homologacije pojedinačnog vozila прихватају се homologacijska одобрења (саопштења о homologaciji) додијељена од надлежних органа Уговорних страна Споразума о усвајању једнообразних техничких прописа за возила са точковима, опрему и дијелове који могу бити уграђени и/или коришћени на возилима са точковима и условима за узajамно признавање додијељених homologacija на основу ових прописа (у даљем тексту: Споразум о homologaciji из 1958. године) према серијама измјена и допуна, и додацима гдје је то наведено, и степенима гдје је то примјењиво и наведено, датим у Прилогу 1. ове одлуке.

Прихватају се и homologacijska одобрења (саопштења о homologaciji) додијељена од надлежних органа Уговорних страна Споразума о homologaciji из 1958. године према каснијим додацима исте серије измјена и допуна и каснијим серијама измјена и допуна, у истом или вишем степену гдје је

³³ У случају возила специјалне намјене SF-мобилна дизалица³⁷ прихватају се и хомологације додијелене према UNECE правилнику бр. 96 серија измјена и допуна 02 (96/02), или каснијим серијама измјена и допуна, за групе и нивое емисије како је наведено у сљедећој табели, или више:

UNECE правилник	ГРУПА И НИВО ЕМИСИЈЕ	ОЗНАКА НИВОА ЕМИСИЈЕ
96/02 или каснија	H, I, J, K	IIIА
	L, M, N, P	IIIВ
	Q, R	IV

³⁴ У случају возила специјалне намјене SF-мобилна дизалица³⁷ прихватају се и хомологације додијелене према Директиви Европске уније 97/68/ЕС како је измијењена и допуњена са 2004/26/ЕС, или каснијим, за групе и нивое емисије како је наведено у сљедећој табели, или више:

ЕУ директива (правилник)		ГРУПА И НИВО ЕМИСИЈЕ	ОЗНАКА НИВОА ЕМИСИЈЕ
основна	измјена/допуна	Q, R	IV
97/68/ЕС	2004/26/ЕС или каснија		

³⁵ У случају возила специјалне намјене SF-мобилна дизалица³⁷ прихватају се и хомологације додијелене према Директиви Европске уније 97/68/ЕС, или каснијим измјенама и допунама, за групе и нивое емисије како је наведено у сљедећој табели, или више:

ЕУ директива (правилник)		ГРУПА И НИВО ЕМИСИЈЕ	ОЗНАКА НИВОА ЕМИСИЈЕ
основна	измјена/допуна	H, I, J, K L, M, N, P Q, R	IIIА IIIВ IV
97/68/ЕС	---		

³⁶ У случају возила специјалне намјене SF-мобилна дизалица³⁷ прихватају се и хомологације додијелене према UNECE правилнику бр. 120 у његовом изворном облику (120/00) или каснијим серијама измјена и допуна.

³⁷ Под возилом специјалне намјене SF-мобилна дизалица, у смислу ове одлуке, подразумијева се возило категорије N₃, које није намијењено за превоз терета и опремљено је дизалицом чији је момент дизања већи или једнак 400 kNm.

Прилог 5.

СПИСАК ОПРЕМЕ / ДИЈЕЛОВА ЗА КОЈЕ СЕ ПРОВОДИ ХОМОЛОГАЦИЈА ТИПА

Назив дијела, уређаја или опреме возила	UNECE правилник		ЕУ директива (правилник)		Категорија возила	Почетак примјене (од дана ступања на снагу ове одлуке)
	-	измјена/допуна	-	измјена/допуна		
Уређаји за ограничавање кретања дјете (тзв. сједишта за дјету)	44	44/04 ^{1,2}	77/541/ЕЕС	2005/40/ЕС	ОПРЕМА	90 дана
	129	-				
Заштитне кациге и визире	22	22/05	-	-	ОПРЕМА	
Безбједносни троуглови	27	-	-	-	ОПРЕМА	
Посебна упозоравајућа свјетла (ротациона и остала посебна упозоравајућа свјетла)	65	-	-	-	L, M, N, O	
Табле за обиљежавање спорих возила	69	69/01	-	-	M, N, O	
Табле за обиљежавање тешких и дугих возила	70	70/01	-	-	M ₂ , M ₃ , N ₂ , N ₃ , O	
Ретро-рефлектујуће контурне ознаке	104	-	-	-	M ₂ , M ₃ , N ₂ , O ₂ , O ₃ , O ₄	
Пнеуматици	30	30/02-дод.4	92/23/ЕЕС	2001/43/ЕС	M ₁ , N ₁ , O ₁ , O ₂ ²	
Пнеуматици	54	-			M ₂ , M ₃ , N ₂ , O ₃ , O ₄ ³	
Пнеуматици S - бука (C1 ⁴ , C2 ⁵ , C3 ⁶)	117	117/01			M, N, O ⁷	
Пнеуматици	75	-	97/24/ЕС Ch.1	-	L ₁ , L ₂ , L ₃ , L ₄ , L ₅	

Главна свјетла "R2" и/или "HS1"	1	-	76/761/ЕЕС	-	M, N	180 дана	
Главна свјетла "SB"	5	-		-	M, N		
Главна свјетла "H1", "H2", ...	8	-		-	M, N		
Главна свјетла "H4"	20	-		-	M, N		
Главна свјетла "HSB"	31	-		-	M, N		
Главна свјетла с пражњењем у гасу (тзв. ксенон)	98	-		-	M, N, L ₃		
Спјалице	37	-		-	L, M, N, O		
Свјетлосни извори с пражњењем у гасу (тзв. ксенон)	99	-		-	M, N, L ₃		
Свјетлосно-сигнални уређаји (осим главних свјетала)	50	-		97/24/ЕС Ch.2	-		L
Главна свјетла	56	-			-		L ₁ , L ₂
Главна свјетла	57	-	-		L ₃ , L ₄ , L ₅		
Главна свјетла "HS1"	72	-	-		L ₃ , L ₄ , L ₅		
Главна свјетла	76	-	-		L ₁ , L ₂		
Главна свјетла ("HS2")	82	-	-		L ₁ , L ₂		
Главна свјетла асиметрична	112	-	-		L, M, N		
Главна свјетла симетрична	113	-	-		L		
Катадиотери	3	-	76/757/ЕЕС		-	L, M, N, O	
Свјетла задње рег. таблице	4	-	76/760/ЕЕС		-	M, N, O	
Показивачи правца	6	-	76/759/ЕЕС	-	L, M, N, O		
Позициона свјетла, габаритна свјетла, кочна свјетла	7	-	76/758/ЕЕС	-	L, M, N, O		
Предња свјетла за маглу	19	-	76/762/ЕЕС	-	L ₃ , L ₄ , L ₅ , L ₇ , M, N		
Свјетла за возњу уназад	23	-	77/539/ЕЕС	-	M, N, O		
Задња свјетла за маглу	38	-	77/538/ЕЕС	-	L ₃ , L ₄ , L ₅ , L ₇ , M, N, O		
Свјетла за дневну возњу	87	-	76/758/ЕЕС	-	L, M, N		
Бочна свјетла за означавање	91	-	76/758/ЕЕС	-	M, N, O		

Угаона свјетла	119	-	-	-	M, N
Предњи прилагодљиви свјетлосни системи ("AFS")	123	-	-	-	M, N
Безбједносни појасеви	16	-	77/541/EEC	-	L ₂ , L ₄ , L ₅ , L ₆ , L ₇ , M, N, O
Сирене	28	-	70/388/EEC	-	M, N, L ₃ , L ₄ , L ₅
			93/30/EEC	-	L ₃ , L ₄ , L ₅
Безбједносна стакла	43	-	92/22/EEC	-	L, M, N, O
Уређаји за посредно осматрање (ретровизори)	46	-	71/127/EEC	-	L ⁸ , M, N
Уређаји за посредно осматрање (ретровизори)	81	-	97/24/EC Ch.4	-	L ⁹
Замјенски системи за смањење буке (издвни системи и остали системи за смањење буке мотора)	59	-	70/157/EEC	-	M ₁ , N ₁
Замјенски издвни системи и катализатори	92	-	97/24/EC Ch.9	-	L ₁ , L ₂ , L ₃ , L ₄ , L ₅
Катализатори	103	-	70/220/EEC	-	M ₁ , N ₁
Компоненте за ТНГ ("LPG")	67	67/01 ¹⁰	-	-	M, N
Компоненте за КПГ ("CNG")	110	-	-	-	M, N
Посебни системи за накнадну уградњу ТНГ/КПГ ("LPG"/"CNG")	115	-	-	-	M, N
Замјенске кочне облоге (кочне плочице и кочне папучице)	90 ¹¹	-	71/320/EEC	-	M, N, O
Вучни уређаји	55	-	94/20/EC	-	M, N, O
Задњи заштитни браници	58	-	70/221/EEC	-	N ₂ , N ₃ , O ₃ , O ₄
Бочни заштитни браници	73	-	89/297/EEC	-	N ₂ , N ₃ , O ₃ , O ₄

Уређаји за ограничавање кретања дјете групе 0 и 0+ морају бити интегрални (енг. "integral", фр. "intégral", рус. "цельная конструкция"), изузев преносних дјечијих лежальки – намијењених за прихваћање дјете у лежећем положају и постављање у возилу на начин да је дјечија кичма окомита на средњу подужну раван возила (енг. "saggy cot", фр. "nacelle", рус. "детская люлька").

Уређаји за ограничавање кретања дјете групе I морају да буду интегрални (енг. "integral", фр. "intégral", рус. "цельная конструкция"), изузев оних опрењених штитником за расипање силе задржавања дуж већег дијела висине дјетета при предњем удару (енг. "impact shield", фр. "bouclier d'impact", рус. "противоударный экран").

² Сваки уређај за ограничавање кретања дјете ће бити праћен упутством за постављање и коришћење на барем једном од језика у службеној употреби у Босни и Херцеговини.

³ Пнеуматици хомологовани по овом UNECE правилнику намијењени су првенствено, али не искључиво, за возила наведених категорија.

⁴ Пнеуматици класе C1 ("C1") су пнеуматици конструисани првенствено, али не искључиво, за возила категорија M₁, N₁, O₁ и O₂ и хомологовани у складу са UNECE правилником бр. 30.

⁵ Пнеуматици класе C2 ("C2") су пнеуматици који су конструисани првенствено, али не искључиво, за возила категорија M₂, M₃, N, O₃ и O₄ и хомологовани у складу са UNECE правилником бр. 54 и означени ознаком оптерећења за појединачну уградњу мањом или једнаком "121" и брзинском ознаком већом или једнаком "N".

⁶ Пнеуматици класе C3 ("C3") су пнеуматици који су конструисани првенствено, али не искључиво, за возила категорија M₂, M₃, N, O₃ и O₄ и хомологовани у складу са UNECE правилником бр. 54 и означени:

- ознаком оптерећења за појединачну уградњу већом или једнаком "122";
- ознаком оптерећења за појединачну уградњу мањом или једнаком "121" и брзинском ознаком мањом или једнаком "M".

⁷ Не примјењује се на пнеуматике:

- конструисане за привремену употребу (резервни пнеуматици) и означене са "Temporary use only";
- са ознаком називног пречника наплатка мањом или једнаком "10" (≤ 254 mm) или већом или једнаком "25" (≥ 635 mm);
- конструисане за такмичења;
- намијењене за уградњу на друмска возила категорија различитих од M, N и O;
- опрењене додатним уређајима у сврху унапређења њихових вучних особина;
- са брзинском ознаком мањом од 80 km/h (ознака "F");
- конструисане искључиво за уградњу на возила први пут регистрована прије 1. октобра 1990. године;
- професионалне теренске (намијењени првенствено за употребу у тешким теренским условима).

⁸ Која имају каросерију која дјелимично или потпуно окружује возача.

⁹ Која немају каросерију која дјелимично или потпуно окружује возача.

¹⁰ За замјенске компоненте за ТНГ (енг. LPG) системе у употреби најнижи технички захтјев 67/00.

¹¹ Свако паковање замјенских кочних облога ће садржавати упутство за уградњу на барем једном од језика у службеној употреби у Босни и Херцеговини.

Na osnovu člana 205. Zakona o osnovama sigurnosti prometa na cestama u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 6/06, 75/06, 44/07, 84/09, 48/10, 18/13, 8/17, 89/17 i 9/18) i člana 7. Pravilnika o homologaciji vozila, dijelova uređaja i opreme vozila ("Službeni glasnik BiH", broj 41/08), zamjenik ministra komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine donosi

ODLUKU

O NAJNIŽIM TEHNIČKIM ZAHTJEVIMA ZA NOVOPROIZVEDENA I KORIŠTENA VOZILA PRI HOMOLOGACIJI TIPA VOZILA I HOMOLOGACIJI POJEDINAČNOG VOZILA, TE ZA DIJELOVE, UREĐAJE I OPREMU VOZILA PRI HOMOLOGACIJI TIPA

Član 1.

Ovom odlukom se propisuju najniži tehnički zahtjevi za novoproduzvedena i korištena vozila u procesima homologacije tipa

vozila i homologacije pojedinačnog vozila, te za dijelove, uređaje i opremu vozila (u daljnjem tekstu: "dijelovi") u procesu homologacije tipa.

Korištenim vozilom se smatra vozilo od čijeg je prvog registriranja prošlo najmanje tri mjeseca ili koje je prešlo put od najmanje 3.000 km.

Član 2.

Vozila koja su predmet homologacije tipa vozila i homologacije pojedinačnog vozila moraju biti prilagođena odvijanju prometa desnom stranom kolovoza u smjeru kretanja.

Točak (komanda) upravljača, gdje god je to primjenjivo, ne smije biti ugrađen desno od srednje podužne ravni vozila.

Brzinomjer mora pokazivati brzinu kretanja vozila u jedinicama metričkog sistema mjernih jedinica (km/h).

- opremljene dodatnim uređajima u svrhu unapređenja njihovih vučnih osobina;
- sa brzinskom oznakom manjom od 80 km/h (oznaka "F");
- konstruirane isključivo za ugradnju na vozila prvi put registrirana prije 1. oktobra 1990. godine;
- profesionalne terenske (namijenjeni prvenstveno za upotrebu u teškim terenskim uvjetima).

³¹ Primjenjuje se na vozila konstruirana za prijevoz više od 22 (dvadeset i dva) putnika, koja nisu konstruirana za prijevoz putnika koji stoje i namijenjena za prijevoz u gradskom prometu (na način kako je to definirano UNECE pravilnikom br. 118 u njegovom izvornom obliku).

³² U slučaju vozila specijalne namjene SF-mobilna dizalica³⁷ prihvataju se i homologacije dodijeljene prema UNECE pravilniku br. 96 serija izmjena i dopuna 03 (96/03), ili kasnijim serijama izmjena i dopuna, za grupe i nivoe emisije kako je navedeno u sljedećoj tabeli, ili više:

UNECE pravilnik	GRUPA I NIVO EMISIJE	OZNAKA NIVOA EMISIJE
96/03 ili kasnija	Q, R	IV

³³ U slučaju vozila specijalne namjene SF-mobilna dizalica³⁷ prihvataju se i homologacije dodijeljene prema UNECE pravilniku br. 96 serija izmjena i dopuna 02 (96/02), ili kasnijim serijama izmjena i dopuna, za grupe i nivoe emisije kako je navedeno u sljedećoj tabeli, ili više:

UNECE pravilnik	GRUPA I NIVO EMISIJE	OZNAKA NIVOA EMISIJE
96/02 ili kasnija	H, I, J, K	IIIA
	L, M, N, P	IIIB
	Q, R	IV

³⁴ U slučaju vozila specijalne namjene SF-mobilna dizalica³⁷ prihvataju se i homologacije dodijeljene prema Direktivi Evropske unije 97/68/EC kako je izmijenjena i dopunjena sa 2004/26/EC, ili kasnijim, za grupe i nivoe emisije kako je navedeno u sljedećoj tabeli, ili više:

EU direktiva (pravilnik)		GRUPA I NIVO EMISIJE	OZNAKA NIVOA EMISIJE
osnovna	izmjena/dopuna	Q, R	IV
97/68/EC	2004/26/EC ili kasnija		

³⁵ U slučaju vozila specijalne namjene SF-mobilna dizalica³⁷ prihvataju se i homologacije dodijeljene prema Direktivi Evropske unije 97/68/EC, ili kasnijim izmjenama i dopunama, za grupe i nivoe emisije kako je navedeno u sljedećoj tabeli, ili više:

EU direktiva (pravilnik)		GRUPA I NIVO EMISIJE	OZNAKA NIVOA EMISIJE
osnovna	izmjena/dopuna	H, I, J, K L, M, N, P Q, R	IIIA IIIB IV
97/68/EC	---		

³⁶ U slučaju vozila specijalne namjene SF-mobilna dizalica³⁷ prihvataju se i homologacije dodijeljene prema UNECE pravilniku br. 120 u njegovom izvornom obliku (120/00) ili kasnijim serijama izmjena i dopuna.

³⁷ Pod vozilom specijalne namjene SF-mobilna dizalica, u smislu ove odluke, podrazumijeva se vozilo kategorije N₃, koje nije namijenjeno za prijevoz tereta i opremljeno je dizalicom čiji je moment dizanja veći ili jednak 400 kNm.

Prilog 5

SPISAK OPREME / DIJELOVA ZA KOJE SE PROVODI HOMOLOGACIJA TIPA

Naziv dijela, uređaja ili opreme vozila	UNECE pravilnik		EU direktiva (pravilnik)		Kategorija vozila	Početak primjene (od dana stupanja na snagu ove odluke)
	-	izmjena/dopuna	-	izmjena/dopuna		
Uređaji za ograničavanje kretanja djece (tzv. sjedišta za djecu)	44	44/04 ^{1,2}	77/541/EEC	2005/40/EC	OPREMA	90 dana
	129	-				
Zaštitne kacige i viziri	22	22/05	-	-	OPREMA	
Sigurnosni trokutovi	27	-	-	-	OPREMA	
Posebna upozoravajuća svjetla (rotaciona i ostala posebna upozoravajuća svjetla)	65	-	-	-	L, M, N, O	
Table za obilježavanje sporih vozila	69	69/01	-	-	M, N, O	
Table za obilježavanje teških i dugih vozila	70	70/01	-	-	M ₂ , M ₃ , N ₂ , N ₃ , O	
Retro-reflektujuće konture oznake	104	-	-	-	M ₂ , M ₃ , N, O ₂ , O ₃ , O ₄	
Pneumatici	30	30/02-dod.4	92/23/EEC	2001/43/EC	M ₁ , N ₁ , O ₁ , O ₂ ³	
Pneumatici	54	-			M ₂ , M ₃ , N, O ₃ , O ₄ ³	
Pneumatici	S - buka (C1 ⁴ , C2 ⁵ , C3 ⁶)	117	117/01	-	M, N, O ⁷	
Pneumatici	-	75	-	97/24/EC Ch.1	-	L ₁ , L ₂ , L ₃ , L ₄ , L ₅

Glavna svjetla "R2" i/ili "HS1"	1	-	76/761/EEC	-	M, N	180 dana
Glavna svjetla "SB"	5	-		-	M, N	
Glavna svjetla "H1", "H2", ...	8	-		-	M, N	
Glavna svjetla "H4"	20	-		-	M, N	
Glavna svjetla "HSB"	31	-		-	M, N	
Glavna svjetla s pražnjenjem u gasu (tzv. ksenon)	98	-		-	M, N, L ₃	
Sijalice	37	-	-	L, M, N, O		
Svjetlosni izvori s pražnjenjem u gasu (tzv. ksenon)	99	-	-	M, N, L ₃		
Svjetlosno-signalni uređaji (osim glavnih svjetala)	50	-	97/24/EC Ch.2	-	L	
Glavna svjetla	56	-		-	L ₁ , L ₂	
Glavna svjetla	57	-		-	L ₃ , L ₄ , L ₅	
Glavna svjetla "HS1"	72	-		-	L ₃ , L ₄ , L ₅	
Glavna svjetla	76	-		-	L ₁ , L ₂	
Glavna svjetla ("HS2")	82	-		-	L ₁ , L ₂	
Glavna svjetla asimetrična	112	-		-	L, M, N	

Glavna svjetla simetrična	113	-	-	-	L
Katadipteri	3	-	76/757/EEC	-	L, M, N, O
Svjetla zadnje reg. tablice	4	-	76/760/EEC	-	M, N, O
Pokazivači smjera	6	-	76/759/EEC	-	L, M, N, O
Poziciona svjetla, gabaritna svjetla, kočna svjetla	7	-	76/758/EEC	-	L, M, N, O
Prednja svjetla za maglu	19	-	76/762/EEC	-	L ₃ , L ₄ , L ₅ , L ₇ , M, N
Svjetla za vožnju unazad	23	-	77/539/EEC	-	M, N, O
Zadnja svjetla za maglu	38	-	77/538/EEC	-	L ₃ , L ₄ , L ₅ , L ₇ , M, N, O
Svjetla za dnevnu vožnju	87	-	76/758/EEC	-	L, M, N
Bočna svjetla za označavanje	91	-	76/758/EEC	-	M, N, O
Ugaona svjetla	119	-	-	-	M, N
Prednji prilagodljivi svjetlosni sistemi ("AFS")	123	-	-	-	M, N
Sigurnosni pojasevi	16	-	77/541/EEC	-	L ₂ , L ₄ , L ₅ , L ₆ , L ₇ , M, N, O
Sirene	28	-	70/388/EEC	-	M, N, L ₃ , L ₄ , L ₅
			93/30/EEC	-	L ₃ , L ₄ , L ₅
Sigurnosna stakla	43	-	92/22/EEC	-	L, M, N, O
Uređaji za posredno osmatranje (retrovizori)	46	-	71/127/EEC	-	L ⁸ , M, N
Uređaji za posredno osmatranje (retrovizori)	81	-	97/24/EC Ch.4	-	L ⁹
Zamjenski sistemi za smanjenje buke (ispušni sistemi i ostali sistemi za smanjenje buke motora)	59	-	70/157/EEC	-	M ₁ , N ₁
Zamjenski ispušni sistemi i katalizatori	92	-	97/24/EC Ch.9	-	L ₁ , L ₂ , L ₃ , L ₄ , L ₅
Katalizatori	103	-	70/220/EEC	-	M ₁ , N ₁
Komponente za TNG ("LPG")	67	67/01 *	-	-	M, N
Komponente za KPG ("CNG")	110	-	-	-	M, N
Posebni sistemi za naknadnu ugradnju TNG/KPG ("LPG"/"CNG")	115	-	-	-	M, N
Zamjenske kočne obloge (kočne pločice i kočne papučice)	90 *	-	71/320/EEC	-	M, N, O
Vučni uređaji	55	-	94/20/EC	-	M, N, O
Zadnji zaštitni branici	58	-	70/221/EEC	-	N ₂ , N ₃ , O ₃ , O ₄
Bočni zaštitni branici	73	-	89/297/EEC	-	N ₂ , N ₃ , O ₃ , O ₄

¹ Uređaji za ograničavanje kretanja djece grupe 0 i 0+ moraju biti integralni (eng. "integral", fr. "intégral", rus. "цельная конструкция"), izuzev prijenosnih dječijih ležaljki – namijenjenih za prihvaćanje djece u ležećem položaju i postavljanje u vozilu na način da je dječija kičma okomita na srednju podužnu ravan vozila (eng. "carry cot", fr. "nacelle", rus. "детская люлька").

Uređaji za ograničavanje kretanja djece grupe I moraju biti integralni (eng. "integral", fr. "intégral", rus. "цельная конструкция"), izuzev onih opremljenih štitnikom za rasipanje sile zadržavanja duž većeg dijela visine djeteta pri prednjem udaru (eng. "impact shield", fr. "bouclier d'impact", rus. "противоударный экран").

² Svaki uređaj za ograničavanje kretanja djece će biti praćen uputstvom za postavljanje i korištenje na barem jednom od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini.

³ Pneumatici homologizirani po ovom UNECE pravilniku namijenjeni su prvenstveno, ali ne isključivo, za vozila navedenih kategorija.

⁴ Pneumatici klase C1 ("C1") su pneumatici konstruirani prvenstveno, ali ne isključivo, za vozila kategorija M₁, N₁, O₁ i O₂ i homologizirani u skladu sa UNECE pravilnikom br. 30.

⁵ Pneumatici klase C2 ("C2") su pneumatici koji su konstruirani prvenstveno, ali ne isključivo, za vozila kategorija M₂, M₃, N, O₃ i O₄ i homologizirani u skladu sa UNECE pravilnikom br. 54 i označeni oznakom opterećenja za pojedinačnu ugradnju manjom ili jednakom "121" i brzinskom oznakom većom ili jednakom "N".

⁶ Pneumatici klase C3 ("C3") su pneumatici koji su konstruirani prvenstveno, ali ne isključivo, za vozila kategorija M₂, M₃, N, O₃ i O₄ i homologizirani u skladu sa UNECE pravilnikom br. 54 i označeni:

- oznakom opterećenja za pojedinačnu ugradnju većom ili jednakom "122";
- oznakom opterećenja za pojedinačnu ugradnju manjom ili jednakom "121" i brzinskom oznakom manjom ili jednakom "M".

⁷ Ne primjenjuje se na pneumatike:

- konstruirane za privremenu upotrebu (rezervni pneumatici) i označene sa "Temporary use only";
- sa oznakom nazivnog prečnika naplatka manjom ili jednakom "10" (≤ 254 mm) ili većom ili jednakom "25" (≥ 635 mm);
- konstruirane za takmičenja;
- namijenjene za ugradnju na cestovna vozila kategorija različitih od M, N i O;
- opremljene dodatnim uređajima u svrhu unapređenja njihovih vučnih osobina;
- sa brzinskom oznakom manjom od 80 km/h (oznaka "F");
- konstruirane isključivo za ugradnju na vozila prvi put registrirana prije 1. oktobra 1990. godine;
- profesionalne terenske (namijenjeni prvenstveno za upotrebu u teškim terenskim uvjetima).

⁸ Koja imaju karoseriju koja djelimično ili potpuno okružuje vozača.

⁹ Koja nemaju karoseriju koja djelimično ili potpuno okružuje vozača.

¹⁰ Za zamjenske komponente za TNG (eng. LPG) sisteme u upotrebi najniži tehnički zahtjev 67/00.

¹¹ Svako pakiranje zamjenskih kočnih obloga će sadržavati uputstvo za ugradnju na barem jednom od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini.

DRŽAVNA REGULATORNA KOMISIJA ZA ELEKTRIČNU ENERGIJU - DERK

262

Na temelju članka 4.2 Zakona o prijenosu, regulatoru i operatoru sustava električne energije u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 7/02, 13/03, 76/09 i 1/11) i članka 36. Poslovnika o radu Državne regulatorne komisije za električnu energiju ("Službeni glasnik BiH", broj 2/05), na sjednici Državne regulatorne komisije za električnu energiju, održanoj 14. ožujka 2019. godine, donijeta je

ODLUKA O ODOBRENJU MAKSIMALNO MOGUĆE SNAGE PRIHVATA IZ NEUPRAVLJIVIH IZVORA ELEKTRIČNE ENERGIJE

1. Odobrava se prijedlog ažurirane maksimalno moguće snage prijehvata iz neupravljivih izvora električne energije u elektroenergetski sustav Bosne i Hercegovine sa stanovišta mogućnosti regulacije sustava, utvrđen dokumentom Neovisnog operatora sustava u Bosni i Hercegovini broj 285-1/19 od 28. veljače 2019. godine, u iznosu: